

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/212/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821201778
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3821201778.7

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej, JUDr. Lucie Prčovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky: B. C. D. E., F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXXX/X, XXX XX H. - C. B., občan SR, zastúpená právnu zástupkyňou: JUDr. Martina Mrázová, advokátka, so sídlom I. XX, XXX XX H. a otca: G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX I., občan SR, zastúpený právnym zástupcom: JUDr. Mgr. Tomáš Štefanka, advokát, so sídlom B. K. XXX/XX, XXX XX L. C. M., za účasti v odvolacom konaní Krajskej prokuratúry v Trenčíne, so sídlom Legionárska 7185/5, Trenčín, o zmenu úpravy styku, zmenu vyživovacej povinnosti, zákaz styku otca s maloletou a o návrhu na nahradenie súhlasu otca so zmenou bydliska maloletej, s jej presťahovaním a s umiestnením do predškolského zariadenia, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/43/2022–2070 zo dňa 06. júna 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. a v súvisiacich výrokoch II., XI., v spojení so závislým výrokom X. o trovách prvoinštančného konania a výrokmi XII., XIII. a XIV. o trovách štátu a o povinnosti matky a otca nahraďiť trovy konania štátu **z r u š u j e** a v tejto časti **v r a c i a** vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. zakázal styk otca s maloletým dieťaťom. Výrokom II. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/11/2020-173 zo dňa 2.6.2024 vo výroku IV. Výrokom III. uložil otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletej A. A., nar. X.X.XXXX s účinnosťou od 01.09.2022 do 31.12.2022 sumou výživného vo výške 450,- Eur mesačne a s účinnosťou od 1.1.2023 sumou vo výške 200,- Eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do posledného dňa v kalendárnom mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/11/2020- zo dňa 2.6.2020 vo výroku II.. Výrokom V. zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku vo výške 1000,- Eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- Eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky. Výrokom VI. vo zvyšku návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca zamietol. Výrokom VII. návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol. Výrokom VIII. udelil súhlas za otca maloletého dieťaťa na zmenu trvalého bydliska maloletého dieťaťa A. A., nar. X.X.XXXX z pôvodného trvalého bydliska: N. XXX/XX, XXX XX O. na aktuálne trvalé bydlisko: G. XXXXX/X, XXX XX H. - C. B.. Výrokom IX. udelil súhlas za otca maloletého dieťaťa s presťahovaním maloletej A. A., nar. X.X.XXXX z pôvodnej adresy trvalého bydliska N. XXX/XX, XXX XX O. na adresu aktuálneho trvalého bydliska G. XXXXX/X, XXX XX H. - C. B.. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom X. tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Výrokom XI. zrušil výrok II. a IV. uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/32/2022 - 66 zo dňa 04.07.2022 s účinnosťou od právoplatnosti výroku I. rozsudku. Výrokom XII. priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči matke a otcovi maloletého dieťaťa v rozsahu voči každému z rodičov

po 50%. Výrokmi XIII. a XIV. rozhodol o povinnosti matky a otca maloletého dieťaťa zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza trovy štátu vo výške 990,72 Eur, a to v lehote 60 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na návrh matky zo dňa 23.04.2021, doručený okresnému súdu dňa 27.04.2021, ktorým sa domáhala úpravy práv a povinností k maloletej A., a to zmeny styku otca s maloletým dieťaťom a jeho odôvodnenie, na písomné vyjadrenie otca k návrhu v podaní zo dňa 22.06.2021 a skutočnosti v ňom uvedené, na uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/32/2022-66 zo dňa 04.07.2022 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd zakázal žalovanému (otcovi maloletej) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne kontaktovať žalobkyňu 1/ (matku maloletej), ako aj žalobkyňu 2/ (maloletú A. A.). Zároveň žalovanému zakázal približovať sa k matke a maloletej na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov a matke bola uložená povinnosť v lehote 30 dní podať na vecne a miestne príslušnom súde návrh na zákaz styku otca s maloletou žalobkyňou 2/.

Súčasne poukázal na návrh matky na nahradenie súhlasu otca so zmenou bydliska maloletej a nahradenie súhlasu otca s presťahovaním maloletej, ako aj s návštevou predškolského zariadenia, ktorý bol podaný na Okresnom súde Bratislava I dňa 21.12.2022 a postúpený na Okresný súd Prievidza, s tým, že predmetné konanie bolo spojené na spoločné konanie s konaním vedeným pod sp.zn. 18P/43/2022. Podaním z 10.05.2023 matka navrhla zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému dieťaťu zo sumy 200,- Eur na sumu 450,- Eur mesačne a otec v podaní zo dňa 29.12.2023 podal návrh na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletej na sumu 30 % sumy životného minima s účinnosťou od 29.12.2023, ku ktorému sa písomne vyjadrila matka.

3. V ďalšej časti odôvodnenia okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie na nariadených pojednávaniach výsluchom matky, otca a ich právnych zástupcov, kolízneho opatrovníka, zástupcu Okresnej prokuratúry Prievidza, znaleckým dokazovaním, oboznámením obsahu listinných dôkazov, a to najmä listinami, ktoré podrobne špecifikoval v odseku 17. odôvodnenia, oboznámením podstatného obsahu pripojených spisov sp.zn. 9P/11/2020, sp.zn. 5P43/2022, sp.zn. 4P/49/2022. Okresný súd uviedol záverečné návrhy otca, kolízneho opatrovníka a okresnej prokuratúry vo vzťahu k otázke styku otca s maloletým dieťaťom, prednesené na pojednávaní dňa 06.06.2024, v ktorých otec navrhol, aby jeho styk s dcérou bol upravený v zmysle predošlej úpravy tak, ako to znalkyňa navrhla, prípadne aby jeho styk bol upravený vo forme tzv. krokovej postupnosti rozčlenenej do troch fáz s tým, že v prvej fáze, ktorá by trvala jeden mesiac, by bol otec oprávnený stýkať sa s dcérou každú stredu v čase od 10:00 do 11:30 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v prítomnosti psychológa, následne v druhej fáze, ktorá by trvala 2 mesiace, by bol otec oprávnený stýkať sa s dcérou každú stredu v čase od 15:30 do 18:00 hod. a každú sobotu od 9:30 do 12:00 hod. za prítomnosti svojej matky J. A., a v konečnej, tretej fáze by bol otec oprávnený stýkať sa s maloletou osamote každú stredu v čase od 15:30 do 18:00 hod. a každú sobotu od 9:30 do 12:00 hod.. Kolízny opatrovník navrhol styk otca s maloletou neupravovať a Okresná prokuratúra Prievidza navrhla nezakázať styk otca s maloletou, ale upraviť ho v prítomnosti odbornej asistencie, napríklad na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska maloletej, prípadne neskôr v prítomnosti starej matky (zo strany otca). Poukázal aj na obsah správ kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa zo šetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa, obsah správ o priebehu poradenského procesu v CDR P., C., na prebiehajúce trestné stíhanie na základe trestného oznámenia matky maloletej pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, závery Znaleckého posudku č. 27/2022 B. Q. R., znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, popísal skutočnosti vyplývajúce z predložených dôkazov ohľadom majetkových pomerov otca a matky maloletého dieťaťa, ako aj potrieb maloletého dieťaťa, skutočnosti vyplývajúce z listín ohľadom aktuálneho zdravotného stavu otca maloletého dieťaťa, závery Znaleckého posudku č.114/2021 vypracovaného znalkyňou O. B. M., O., z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia a výsledky zisťovania pracovných ponúk z portálu Profesia.sk ku dňu 05.06.2024.

Okresný súd zhrnul z vykonaného dokazovania zistený skutočný stav vecí, ktorý právne posúdil za aplikácie § 25 ods. 3, § 26, § 35, § 36, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine v spojení s § 1 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, Čl. 41 Ústavy SR a rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku.

4. Vo vzťahu k výroku I. o zákaze styku otca s maloletým dieťaťom okresný súd vo všeobecnosti poukázal na to, že matka aj otec sú plnohodnotnými rodičmi, ktorým príslúchajú rovnaké práva a

povinnosti a obaja by sa mali rovnocenne podieľať na výchove a formovaní dieťaťa, čím obaja rodičia ovplyvňujú ďalší život dieťaťa, vývoj jeho osobnosti, chápanie hodnôt a morálku. Medzi rodičmi a deťmi existujú určité vzťahy, prostredníctvom ktorých sa vytvárajú citové väzby; keď sú pozitívne, aj výchova smeruje k vybudovaniu pozitívnych vlastností u dieťaťa, v prípade negatívnych, dlhodobo narušených vzťahov o výchove rodičov sa to hovoriť nedá. Ústava SR poskytuje rodičovstvu zákonnú ochranu (Čl. 41 ods. 1 Ústavy SR), pri súčasnej garancii intenzívnejšej ochrany detí a mládeže (Čl. 41 ods. 1 Ústavy SR). Ak rodičia nie sú schopní sa o úprave výkonu rodičovských práv a povinností dohodnúť v súlade s najlepším záujmom dieťaťa a nie sú schopní zvládnuť kultivovane komunikáciu o výchove dieťaťa, hľadať riešenia v jeho záujme, zaťažujú dieťa do svojich osobných konfliktov, vystavujú ho protichodným očakávaniam, môže takéto ich správanie negatívne pôsobiť na sebahodnotenie, rozvoj sebaúcty a psychický stav dieťaťa. Dieťa má právo aj na pravidelný kontakt s rodičmi, pričom zdôraznil, že z hľadiska dieťaťa ide o právo, nie o povinnosť stykať sa s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti.

5. Podľa okresného súdu zásadným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia v záujme maloletého dieťaťa. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvoláva potrebu obmedziť prirodzený kontakt dieťaťa s rodičom. Dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa, ako aj ujma v inej než zdravotnej oblasti. Záujmom dieťaťa je predovšetkým jeho zdravý psychický a fyzický vývoj.

6. Zo Znaleckého posudku č. XXX/XXXX O. M. vyplývalo, že maloletá nemá s otcom kontakt od 06/2022. V platnosti je neodkladné opatrenie o zákaze priblíženia a kontaktovania matky, aj maloletej zo strany otca. Vzťah maloletej k jej rodičom je výrazne polarizovaný. Má intenzívny, určujúci vzťah k matke a jej manželovi, podvedome vníma podobnosť svojich vlastností s matkou. K svojmu biologickému otcovi má frontálne negatívny, odmietavý vzťah. Matka má odmietavý postoj k stretávaniu sa otca s maloletou. Vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie, kde matka očakáva obžalobu otca, matka ani neuvažuje o udržiavaní vzťahu maloletej s jej biologickým otcom. Vzhľadom na súčasnú situáciu, keď je v platnosti neodkladné opatrenie a prebieha trestné stíhanie, zostáva v najlepšom záujme maloletej jej ponechanie v osobnej starostlivosti matky. Z odborného hľadiska nie je podľa znalkyne v najlepšom záujme maloletej zákaz styku s otcom; vzápätí však znalkyňa zdôraznila, že za súčasnej situácie neprípadá do úvahy žiadna forma styku maloletej s jej otcom, aj keď styk maloletej s otcom je v jej záujme. Za predpokladu, že bude zrušený zákaz priblíženia a kontaktovania maloletej a jej matky a bude skončené trestné konanie, znalkyňa odporúča ponechať predošlú platnú úpravu styku maloletej s otcom s tým, že matka nebude prítomná počas kontaktu otca s maloletou. Bude potrebný rodičovský kurz terapie a poradenstva, pretože rodičia nie sú schopní a matka navyše nie je ochotná a bez odbornej pomoci ani schopná, harmonizovať vzájomný rodičovský vzťah. Pri počiatkoch kontaktu maloletej s otcom bude nutná odborná asistencia a neskôr možno odporučiť, aj vzhľadom na diagnózu otca, ktorý je po viacerých epileptických záchvatoch, počas kontaktu otca s maloletou prítomnosť otcovej matky. Otcovi maloletej bola stanovená diagnóza organická afektívna porucha, organický psychosyndróm a organická depresívna porucha. Znalkyňa za aktuálne najzávažnejšie riziko stretávania sa maloletej s otcom označila zdravotný stav otca vzhľadom na diagnostikovanú poruchu, pričom reparácia psychických funkcií si vyžiada istý čas a jej výsledok musí byť odborne posúdený. Ďalším rizikovým faktorom je zistený frontálne negatívny odmietavý vzťah maloletej k otcovi, fixovaný vo výchovnom prostredí matky. Po skončení trestného konania možno podľa znalkyne v najlepšom záujme maloletej uvažovať o nariadení výchovného opatrenia obidvom rodičom — minimálne na pol roka trvajúci intenzívny kurz rodičovskej terapie a poradenstva, kurz zodpovedného rodičovstva.

7. Zo záverov Znaleckého posudku B. Q. R., odbor psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, pre žiadateľa Okresné riaditeľstvo PZ Žiar nad Hronom, sp.zn. ORP-0298/1-VYS-ZH-2021, č. 27/2022, v trestnej veci obvineného G. A. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona zo dňa 14.11.2022, okresný súd zistil, že v správaní otca maloletej sa môžu v emočne vyhranených situáciách objaviť navonok zamerané agresívne prejavy. V bežných situáciách dobre zvláda svoje agresívne impulzy, v náročných situáciách mu však chýbajú stratégie na zrelú reguláciu týchto impulzov, ktoré sa preto môžu manifestovať vo forme reaktívnej agresivity. Štruktúra jeho osobnosti nevyklučuje ani prítomnosť inštrumentálnej agresivity. Schopnosť zvládať náročné situácie je u neho znížená. Zvlášť je pre neho náročné spracovať svoje negatívne emócie a prežívané emočné

napätie môže byť ventilované prekvapivým a neprímeraným spôsobom. Záverom znalec uviedol, že ak obvinený skutok, ktorý mu je kladený za vinu, spáchal, je prítomné vysoké riziko recidívy sexuálne násilného správania v budúcnosti, a to najmä bez úspešného absolvovania ochranného sexuologického liečenia.

8. Okresný súd uviedol, že je povinný skúmať dôvody, pre ktoré preferenčný rodič bráni druhému rodičovi v styku s dieťaťom, a či takéto konanie nie je v rozpore so záujmom dieťaťa. Pokiaľ však existujú závažné okolnosti na strane rodiča, ktorému dieťa nie je zverené, súd môže pristúpiť až k úplnému zákazu styku tohto rodiča s dieťaťom. V danom prípade, podľa okresného súdu existujú závažné okolnosti, ktoré identifikoval v začatom trestnom stíhaní voči otcovi maloletého dieťaťa pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, keďže mal z vykonaného dokazovania preukázané, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Žiari nad Hronom bolo začaté trestné stíhanie a otcovi maloletej bolo vznesené obvinenie pre podozrenie zo spáchania tohto skutku, v ktorej veci bol dňa 10.05.2024 podaný návrh na podanie obžaloby.

Ďalej okresný súd videl dôvody na zákaz styku v súdnom zákaze (uznesením Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/32/2022-66 zo dňa 04.07.2022) otcovi maloletej písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne kontaktovať matku maloletej, ako aj maloletú, a zároveň v zákaze približovať sa k matke a maloletej na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov.

Okresný súd prihliadol na závery znalkyne, ktorá v danom prípade síce odporúčala ponechať predošlú platnú úpravu styku maloletej s otcom s tým, že matka nebude prítomná počas kontaktu otca s maloletou, ale to až za splnenia predpokladu, že bude zrušený zákaz priblíženia a kontaktovania maloletej a jej matky a bude skončené trestné konanie.

Za ďalšiu závažnú okolnosť považoval aktuálny zdravotný stav otca maloletej, ktorý bol opakovane hospitalizovaný pre poruchy vedomia, príčinu ktorých sa jednoznačne nepodarilo zistiť, s následkami výrazne spomalenej jemnej motoriky, vyčerpanosti, zvýšenej ospalosti, tendenciou k pádu pri stoji a chôdzi a problémami s pamäťou. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že otcovi bola stanovená diagnóza organický psychosyndróm, organická depresívna porucha ako stav po opakovaných epileptických záchvatoch. Je v starostlivosti neurológa s adekvátnou liečbou, pretrváva u neho úzkostne depresívna nálada, hyposomnia a hypoaktivita. Od 03.01.2023 do 01.01.2024 bol práceneschopný. Z dôvodu uvedeného zdravotného stavu mu bol dňa 29.06.2023 odobratý vodičský preukaz. Podľa okresného súdu je síce pravdou, že zástupca otca na pojednávaní verbalizoval, že otec sa subjektívne zdravotne cíti lepšie a od 01/2024 nemal epileptický záchvat, stále sa však podrobuje liečbe a pravidelným kontrolám u neurológa, psychológa a psychiatra. Okresný súd dospel k záveru, že zistený frontálne negatívny, odmietavý vzťah maloletej k otcovi, diagnostikované ochorenia a nepriaznivý zdravotný stav otca, neukončené trestné konanie voči otcovi a potreba bezpečnosti dieťaťa boli dostatočným dôvodom pre úplný zákaz styku otca s maloletou, preto návrhu matky vyhovel a styk otcovi styk s maloletou zakázal a výrokom II. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/11/2020-173 zo dňa 2.6.2024 vo výroku IV..

9. O vyživovacej povinnosti otca okresný súd rozhodol výrokom III. s ohľadom na preukázanú skutočnosť, že od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného došlo k zmene pomerov, odôvodňujúcich zmenu vyživovacej povinnosti. Výšku výživného určil s ohľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, zohľadňujúc oprávnenie dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti aplikoval tiež princíp potenciality príjmu, vyplývajúci z § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Vzhľadom na tieto princípy mal okresný súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca a zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, aby otec na jej výživu prispieval v čase od 01.09.2022 do 31.12.2022 vo výške 450,- Eur mesačne, a od času, kedy došlo k zhoršeniu zdravotného stavu otca (01.01.2023), v rovnakej výške, ako bola upravená v predchádzajúcom rozhodnutí súdu, teda 200,- Eur mesačne. Z uvedeného návrhu matky výrokom III. rozsudku sčasti vyhovel, a preto výrokom IV. rozsudku zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/11/2020-173 zo dňa 2.6.2024 vo výroku II. Z tohto záveru preto výrokom VI. rozsudku vo zvyšku návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky zamietol. Výrokom VII. rozsudku zamietol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti, ktorým sa domáhal zníženia na sumu minimálneho zákonného výživného, okresný súd zamietol, keďže mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo vyššej výške, a to v súdom určenej výške.

10. S ohľadom na po časovo obmedzené obdobie zvýšenú výšku výživného okresný súd výrokom V. rozsudku určil sumu zameškaného výživného za obdobie od 01.09.2022 do 31.12.2022 vo výške 1 000,-

Eur (4 × 250,- Eur mesačne — nedoplatok za mesiace 09/22, 10/22, 11/22 a 12/22), ktorú otcovi umožnil splácať v splátkach po 50,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok.

11. Okresný súd výrokmi VIII. a IX. rozsudku rozhodol o nahradení súhlasu otca so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa a s presťahovaním maloletej z pôvodnej adresy trvalého bydliska, N. XXX/XX, XXX XX O., na adresu G. XXXXX/X, XXX XX H. – C. B.. Pre svoje rozhodnutie zobral za východisko ustanovenie § 35 Zákona o rodine a keďže mal z Registra obyvateľov SR preukázané, že maloletá A. už má nahlásený trvalý pobyt na novej adrese od 05.12.2022, považoval za v najlepšom záujme maloletého dieťaťa udeliť matke súhlas k trvalému pobytu a súhlas s presťahovaním maloletej na túto adresu.

12. Vzhľadom na to, že výrokom I. rozsudku okresný súd zakázal otcovi styk s maloletou v zmysle návrhu matky zo dňa 21.09.2022, de facto nahradil výroky II. a IV. uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 9C/32/2022-66 zo dňa 04.07.2022, preto výrokom XI. rozsudku s účinnosťou od právoplatnosti výroku I. zrušil uvedené výroky uznesenia Okresného súdu Bratislava I, keď mal za to, že zákaz styku úplne konzumuje výrok o zákaze priblíženia sa k maloletej, teda výrok IV. tohto uznesenia.

13. O trovách účastníkov konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z nich nemá právo na ich náhradu, keďže nevidel dôvod, pre ktorý by mal pri rozhodovaní použiť moderačné oprávnenie podľa § 55 CMP.

14. S poukazom na § 55 CMP okresný súd priznal štátu nárok na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním v celkovej výške 1 981,44 Eur v plnom rozsahu, a túto čiastku pomerne rozdelil medzi oboch rodičov v pomere po 50 %, z ktorého dôvodu matke a otcovi uložil každému samostatne povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza trovy štátu vo výške 990,72 Eur, a to v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

15. Okresný súd uviedol, že ďalšie dokazovanie v zmysle návrhov rodičov a kolízneho opatrovníka s poukazom na Čl. 6 a Čl.12 CMP nevykonali.

16. Ak matka v podaní zo dňa 17.06.2022 navrhla postúpenie konania na Okresný súd Bratislava I. a pre prípad, že súd konanie do Bratislavy nepostúpi, zobrala návrh čo do zmeny úpravy práva a povinností späť, okresný súd konanie v dôsledku tohto späťvzatia nezastavil, pretože návrhu matky na postúpenie veci na Okresný súd Bratislava I. jednak vyhovel a jednak po vyslovení nesúhlasu s týmto postúpením a vrátením konania na Okresný súd Prievidza mal za to, že toto konanie možno začať aj bez návrhu a bolo potrebné v ňom pokračovať (§ 29 ods. 2 CMP)

17. Okresný súd poukázal aj na to, že uznesením zo dňa 30.06.2021 bolo neodkladným opatrením na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej obom rodičom uložené výchovné opatrenie podrobovať sa sociálnemu/inému odbornému poradenstvu, ktoré sa od jeho uloženia riadne realizovalo, a to až do júna 2022, o čom svedčili početné správy o prebiehajúcom poradenstve prostredníctvom CDR P., C.. Z dôvodu odsťahovania sa matky s maloletou do H. v júni 2022 následne vznikla objektívna prekážka v poradenskom procese, ktorá bola následne umocnená uznesením Okresného súdu Bratislava I, ktorým bolo dňa 04.07.2022 nariadené neodkladné opatrenie a zakázaný styk otca nielen s maloletou, ale aj s matkou maloletej, a taktiež bolo otcovi zakázané priblížiť sa k obom na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov. Vzhľadom na to, že predmetné uznesenie zo dňa 30.06.2021 malo obmedzenú platnosť, nebolo potrebné ho rušiť rozhodnutím vo veci samej.

18. Proti tomuto rozsudku, a to výrokom I., II., XI., v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletého dieťaťa prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), g), h) CMP a podľa § 62 ods. 1 CMP. Poukázal na právo rodiča, ktorému dieťa nie je rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti, na právo styku s dieťaťom, ktoré vychádza z Čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a vyplýva z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa. Poukázal tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorej tento opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, a že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov, okrem prípadu, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie sa s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len

závažnými a aktuálne existujúcimi okolnosťami na strane dieťaťa. Podľa judikatúry ELSP je pri skúmaní dôvodnosti návrhu rodiča na obmedzenie, prípadne zákaz styku dieťaťa s druhým rodičom, nevyhnutné predovšetkým spoľahlivo odhaliť pravý dôvod, prečo bol takýto návrh podaný. Je potrebné skúmať, či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje záujem dieťaťa, alebo či ide iba o predstieraný stav vyvolaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Podľa otca okresný súd spoľahlivo neodhalil pravý dôvod, prečo matka podala návrh na zákaz styku. Súd prvej inštancie neúplne zistil skutočný stav veci, v dôsledku čoho nedokázal rozlíšiť, či realizácia styku dieťaťa s otcom skutočne ohrozuje záujem dieťaťa, alebo či ide iba o predstieraný stav zámerne vyvolaný matkou. Matka si v skutočnosti podaním návrhu na zákaz styku rieši svoju animozitu voči otcovi, plynúcu z rozpadnutého partnerského vzťahu, nehľadiac na najlepší záujem dieťaťa. Otec ďalej poukázal na odpovede na otázku 13/ Znaleckého posudku S.XXX/XXXX, vypracovaného znalkyňou O. B. M., O., ktorá najlepší záujem maloletého dieťaťa videla v stýkaní sa s otcom, na otázku 17/, kde znalkyňa uviedla, že z psychologického hľadiska nie je v najlepšom záujme maloletej zákaz styku s otcom, na odpoveď na otázku 9/, v ktorej znalkyňa uviedla, že maloletá vníma otca na podvedomej úrovni ako neškodného, na skutočnosti uvádzané na strane 117 znaleckého posudku, kde znalkyňa otca charakterizovala tak, že otec odmieta agresivnosť, silácky štýl jednania, je chápací, tolerantný, pokojný, s nízkou impulzívnosťou. Na strane 108 znaleckého posudku znalkyňa po oboznámení sa s videonahrávkami zo spoločných aktivít otca s maloletou usúdila, že dieťa na nich pôsobí spokojne, je veselé, hravé, súťaživé, otec sa správa k dieťaťu primerane ústretovo, pozitívne, povzbudivo, podporne. Podľa otca znalkyňa nezistila žiadny dôvod vyplývajúci zo vzťahu medzi otcom a dcérou, ktorý by zakladal nevyhnutnosť vyslovenia zákazu styku. Podľa otca zo znaleckého dokazovania nevyplývalo, že by si maloletá neželala stretávať sa s otcom, respektíve by sa otca bála. Matka vnucuje dieťaťu vlastné názory o osobe otca a jeho matky a od dieťaťa vyžaduje, aby tieto názory navonok (pred súdom, kolíznym opatrovníkom, znalkyňou a ďalšími subjektmi) prezentovalo. V konaní nebolo ničím preukázané, že by zákaz styku alebo jeho obmedzenie bolo v záujme maloletého dieťaťa, naopak — je v jeho záujme, aby nebolo od svojho otca odtrhnuté a aby s otcom udržiavalo pravidelný kontakt.

Otec namietal, že súd prvej inštancie pristúpil k rozhodnutiu o zákaze jeho styku s maloletou bez toho, aby sa v odôvodnení rozsudku argumentačne vysporiadal s tým, prečo namiesto zákazu styku neprichádza do úvahy obmedzenie styku. Podľa názoru otca trpí rozsudok v tejto časti vadou nedostatku riadneho odôvodnenia, následkom čoho je jeho nepreskúmateľnosť, ktorá z pohľadu odvolacích dôvodov predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa strane sporu odníma možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Zároveň mal za to, že okresný súd rozhodnutie o zákaze styku otca s maloletou odôvodnil vágne — zisteným frontálne negatívnym, odmietavým vzťahom maloletej k otcovi, ochoreniami otca a jeho nepriaznivým zdravotným stavom a neukončeným trestným konaním vedeným voči otcovi, ako aj s tým spojenou otázkou bezpečnosti dieťaťa. Podľa neho ani jeden z uvedených dôvodov nie je možné akceptovať ako dôvod pre zákaz styku. Znalkyňou konštatovaný frontálne negatívny, odmietavý vzťah maloletej k otcovi bol nepochybne sformovaný vo výchovnom prostredí matky, čo bolo konštatované aj v odpovedi na otázku číslo 10 znaleckého posudku, v odpovedi na otázku číslo 4 a implicitne to vyplýva aj z odpovede na otázku číslo 7 znaleckého posudku. Poukázal aj na zistenia detskej psychologičky B. O. zo psychologického vyšetrenia absolvovaného maloletou v roku 2022. Konštatoval nenávisť matky voči jeho osobe a túžbu odstrihnúť ho zo života maloletej dcéry, ktorá sa prejavuje okrem iného tým, že matka zahadzovala do koša ním zakúpené darčeky pre dcéru (husle, dáždňik, kolobežku, detské hračky, balóny atď.). Poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, a to Krajského súdu Košice, Krajského súdu Banská Bystrica, Krajského súdu Prešov a Krajského súdu Nitra, z ktorých vyplýva, že samotné odmietanie dieťaťa nemôže byť samo osebe dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku rodiča s dieťaťom. Podľa otca, ak mal okresný súd preukázané, že príčinou odmietania je správanie preferenčného rodiča, mal aj bez návrhu riešiť postoj tohto rodiča, a to matky a nariadiť jej odborné poradenstvo podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ako aj ju poučiť o následkoch jej pôsobenia na dieťa a o možných právnych prostriedkoch, ktoré súd môže použiť na riadne zabezpečenie napĺňania práv dieťaťa, vrátane zmeny zverenia podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine. Podľa otca ani jeho diagnostikované ochorenie a aktuálny zdravotný stav neodôvodňujú rozhodnutie o zákaze jeho styku s dcérou. V tejto súvislosti poukázal na záver znaleckého posudku O. B. M., O., v odpovedi na otázku 16/, že porovnaním výsledkov vyšetrenia otca zo dňa 13.07.2022 a 15.03.2022 nebola zistená negatívna zmena v jeho intelektových schopnostiach, ani vo väzbách, vzťahoch, tendenciách a zameraní do budúcnosti. Zároveň poukázal na pojednávaní dňa 06.06.2024 jeho právnym zástupcom konštatované zlepšenie zdravotného stavu otca, keďže od januára 2024 nemal žiadny epileptický záchvat, a zo správy neurologičky zo dňa 17.06.2024 vyplýva, že záver EEG vyšetrenia otca je - v norme.

Ak okresný súd posúdil ako skutočnosť odôvodňujúcu zákaz jeho styku s dcérou to, že v čase rozhodnutia bolo voči nemu ako obvinenému vedené trestné konanie, potom nerešpektoval prezumpciu neviny, čo je jedna z hlavných zásad, na ktorých je založené trestné konanie (§ 4 ods. 4 Trestného poriadku), ktorá je zakotvená aj v Ústave SR a v medzinárodných ľudskoprávných dokumentoch. Poukázal najmä na to, že v trestnom konaní nevystupuje v procesnom postavení poškodenej maloletá dcéra, ale jej matka. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktoré by vyslovilo jeho vinu a potvrdilo tvrdenia matky o jej údajnom týraní, znásilňovaní či sexuálnom zneužívaní. V čase vydania rozsudku okresného súdu nebolo možné objektívne predvídať výsledok trestného konania, a teda nebolo možné vylúčiť možnosť, že otec bude spod obžaloby oslobodený.

Podľa otca je preto rozsudok okresného súdu o vyslovení zákazu jeho styku s maloletým dieťaťom založený na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd prvej inštancie svojím rozhodnutím porušil jeho základné právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života podľa Čl. 19 ods. 2 v spojení s Čl. 41 ods. 1 Ústavy SR a právo na ochranu rodinného života a starostlivosť o deti v zmysle Čl. 10 ods. 2 a Čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. V tejto súvislosti poukázal na právny názor vyslovený v Náleze Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 1079/17 zo dňa 26.07.2017, podľa ktorého je v záujme dieťaťa vždy zachovanie väzieb s obidvomi rodičmi. V prípade zatiaľ nepreukázaného rizika násilia je riešením súladným so záujmom dieťaťa umožniť mu s obvineným rodičom asistovaný styk. Rozhodnutie okresného súdu o jeho zákaze styku s maloletým dieťaťom má podľa otca charakter prekvapivého rozhodnutia, nakoľko okresný súd rozhodol nielen v rozpore s návrhom otca, ale aj v rozpore s návrhom zástupcu Okresnej prokuratúry Prievidza, ktorý navrhol styk otca s maloletým dieťaťom upraviť asistovanou formou, najprv za prítomnosti odbornej asistencie, neskôr v prítomnosti starej matky maloletého dieťaťa z otcovej strany. Ani kolízny opatrovník nenavrhol styk otca s maloletým dieťaťom zakázať, iba ho neupravovať. Vyjadril názor, že vydanie rozhodnutia o zákaze jeho styku s maloletým dieťaťom neočakávala ani samotná matka. Podľa otca je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bol jeho styk s dcérou upravený vo forme krokovej postupnosti. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v ním napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmeniť v zmysle petitu odvolacieho návrhu.

K odvolaniu otec pripojil e-mailové podanie zo dňa 02.05.2022, adresované B. O. z ÚPSVaR, v ktorom ju informuje o priebehu jeho stretnutia s maloletou dcérou dňa 27.04.2022, lekársku správu z neurologickej ambulancie a e-mailovú komunikáciu právnych zástupcov rodičov maloletého dieťaťa zo dňa 20.02.2024, z ktorej vyplýva, že vo veci zníženia výživného a úpravy styku matka a jej právna zástupkyňa videli možnosť dohody.

19. Postupom okresného súdu bolo podaním zo dňa 19.07.2024 odvolanie otca doručené na vyjadrenie právnej zástupkyne matky, kolíznemu opatrovníkovi a Okresnej prokuratúre Prievidza.

20. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení zo dňa 28.07.2024 (č.l. 2078 spisu) uviedol, že zotrváva na svojich písomných a ústnych vyjadreniach, pričom znalecký posudok vypracovaný v trestnom konaní považuje za jeden z dôležitých dôkazov v rozhodovaní vo veci starostlivosti o maloletú. V prípade, ak by súd rozhodoval o úprave styku otca s maloletou, javí sa ako potrebné najskôr obnoviť samotný kontakt otca s maloletou za prítomnosti odborníkov.

21. Okresná prokuratúra Prievidza vo vyjadrení k odvolaniu otca v podaní zo dňa 30.07.2024 (č.l. 2079 spisu) uviedla, že napadnutý rozsudok okresného súdu považuje v celom rozsahu za zákonný a vecne správny a navrhuje ho v napadnutých častiach potvrdiť.

22. Matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení k odvolaniu otca zo dňa 02.09.2024 uviedla, že obsahom odvolania sú opakované tvrdenia, s ktorými sa už skutkovo a právne vysporiadal súd prvej inštancie. Ohradila sa voči vyjadreniam otca ohľadom jeho tvrdenej snahy matky navodiť u maloletej stav nenávisť a animozity voči otcovi, cieľom ktorých je podľa matky dosiahnuť zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Podľa matky celý priebeh konania na súde prvej inštancie, vrátane listín preukazujúcich nespôsobilosť na strane otca (zdravotné dôvody), bez ďalšieho zakladá správnosť rozhodnutia konajúceho súdu o zákaze styku otca s maloletou dcérou. Poukázala na niektoré skutočnosti preukázané v konaní pred súdom prvej inštancie, a to na začatie trestného stíhania voči otcovi maloletého dieťaťa uznesením ORPZ v Žiari nad Hronom zo dňa 15.10.2021 ČVS: ORP-298/1-VYS-ZH-2021 pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby - maloletej A., podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, vznesenie obvinenia otcovi maloletého dieťaťa za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ako aj za zločin znásilnenia a zločin sexuálneho násilia, a na podanie obžaloby v predmetnej

veci dňa 19.06.2024. Poukázala tiež na to, že dôvodom na zákaz styku môže byť aj potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, na psychickom zdraví dieťaťa, ako aj ujma v inej než zdravotnej oblasti. Podľa matky bola naplnená hmotnoprávna podmienka pre vydanie rozhodnutia o zákaze styku, a toto rozhodnutie je v záujme maloletého dieťaťa. Bolo preukázané, že styk otca s maloletým dieťaťom ohrozuje jeho zdravý fyzický a najmä psychický vývoj. Konštatovala povinnosť zohľadňovať záujem dieťaťa pri akýchkoľvek postupoch, vyplývajúcu z Čl. 3 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj povinnosť zabezpečiť dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho a chrániť ho pred všetkými formami zlého zaobchádzania zo strany rodičov alebo osôb zodpovedných za jeho výchovu (Čl. 19 bod 1 Dohovoru). Poukázala tiež na rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že Čl. 8 Dohovoru v žiadnom prípade neopravňuje rodiča žiadať také opatrenia, ktoré by poškodzovali zdravý vývin dieťaťa. Podľa názoru vyjadreného v rozhodnutí Kapr proti Českej republike z 28.03.2026, pokiaľ dieťa styk s rodičom odmieta a toto odmietanie nemožno pripísať manipulácii a ovplyvňovaniu zo strany povinného rodiča, je použitie donucovacích prostriedkov skôr kontraproduktívne, predovšetkým z dôvodu, že môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom. Podľa matky sa otec počas styku vôbec nepokúša venovať dieťaťu, naopak, tento čas využíva na očierňovanie matky a vytváranie konfliktných situácií. Trávi s dieťaťom čas pasívne a nezmyslupne a nenapĺňa potreby a túžby dieťaťa. Výsledkom tohto jeho postoja je, že sa s ním dieťa necíti bezpečne a otec sa bojí. Podľa matky sa otec sám vlastným správaním z výkonu práva styku diskvalifikuje. V tejto súvislosti zároveň poukázala na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 3489/15.

Ďalej poukázala na závery vyplývajúce zo Znaleckého posudku č. 14/2023, vypracovaného znalkyňou B. T. K. I., ktorým bola otcovi diagnostikovaná sexuálna deviácia označená ako BDSM (bondage, dominancia, submisivita, sadizmus, masochizmus), ktorá podľa matky môže mať negatívny vplyv na priebeh styku s maloletou, nakoľko je maloletá ženského pohlavia a je vo vývoji. Znalkyňa o sexuálnej deviacii otca uviedla, že nie je jasné, či si ju otec uvedomuje. Zo záverov znaleckého posudku tiež vyplýva, že ovládacie schopnosti otca sú vplyvom tejto sexuálnej deviácie podstatne znížené, a to až do polovice. Poukázala tiež na závery Znaleckého posudku č. 27/2022 (na strane 79), že sa v správaní otca môžu v emočne vyhranených situáciách objaviť navonok zamerané agresívne prejavy, že v náročných situáciách otcovi chýbajú stratégie na zrelú reguláciu jeho agresívnych impulzov, ktoré sa preto môžu manifestovať vo forme reaktívnej agresivity, a že štruktúra osobnosti otca nevyklučuje prítomnosť inštrumentálnej agresivity. Schopnosť otca zvládať náročné situácie je znížená; pri prežívaní stresu sa uňho aktivuje infantilná túžba, čo najskôr uspokojí vlastné túžby a potreby, otec málo pracuje s emóciami a zvlášť je pre neho náročné spracovať negatívne emócie, pričom prežívané emočné napätie môže byť ventilované neprímeraným spôsobom. Podľa matky otec maloletej dlhodobo trpí psychickými poruchami, o ktorých v konaní sám doložil lekárske potvrdenia.

Uviedla, že Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí zo dňa 05.07.2024 potvrdil uznesenie (bývalého) Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.05.2023 č.k. 9C/32/2022-409, ktorým zamietol návrh žalovaného (otca) na zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým bolo otcovi zakázané sa k nej a k maloletej priblížiť a akokoľvek ich kontaktovať. Podľa matky sa otec tohto dopúšťa tak v súdnom, ako aj v súkromnom a rodinnom živote, čím sa u nej, aj u maloletej dcéry opakovane obnovuje a pripomína trauma z obdobia, počas ktorého sa mal otec dopúšťať trestnej činnosti, pre ktorú je voči nemu vedené trestné stíhanie. Uviedla konkrétne okolnosti, o ktorých otec nemal mať odkiaľ vedomosť, a predsa sú mu známe (napr. úmrtie psa matky, živnosť matky v Rakúsku). Vyslovila podozrenie na existenciu rizika únosu maloletej otcom, ktorý sa v minulosti zbavil všetkého majetku na Slovensku a pravidelne navštevuje krajiny ako Paraguaj, kde čaká na udelenie rezidencie. Pred dôležitým súdnym konaním otec podľa vyjadrenia matky vždy stupňuje intenzitu svojho nátlaku na ňu a na maloletú dcéru, v dôsledku čoho obe pociťujú odôvodnený strach a obavy z jeho osoby. Matka sa spolu s maloletou a s rodinou v poslednom období zdržiava v Rakúsku a z uvedených dôvodov — ako aj pre obavy z únosu dcéry — požiadala o rovnaký zákaz priblíženia, ktorému rakúsky súd v Neusiedl am See vyhovel. Mala za to, že súd prvej inštancie postupoval v konaní správne, riadne sa vysporiadal s dôkazmi predkladanými v konaní obidvomi stranami, so skutkovým stavom a vydal správne a zákonné rozhodnutie. Navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a matke priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

K vyjadreniu pripojila obžalobu Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom zo dňa 19.06.2024 vznesenú voči osobe otca zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, zločinu znásilnenia a zločinu sexuálneho násillia; upovedomenie o hlavnom pojednávaní; podanie zo dňa 28.08.2024, ktorým matka prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu v trestnom konaní navrhuje vykonanie dôkazov; e-mailovú komunikáciu otca maloletého dieťaťa s B. R. zo dňa 25.05.2024 a zo dňa 09.08.2024; uznesenie

Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Co/72/2024-642 zo dňa 05.06.2024; rozhodnutie súdu v Neusiedl am See, zn. 14C/16/24h-9 zo dňa 06.06.2024 v nemeckom jazyku (bez prekladu do slovenského jazyka); Správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 04.09.2024 a Správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 02.09.2024.

23. Dňa 19.09.2024 matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne predložila Znalecký posudok č. 5/2024, vypracovaný znalkyňou O. F. R., O., znalkyňou v odbore psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia.

24. Postupom okresného súdu boli podaniami zo dňa 19.07.2024 a 09.09.2024 vyjadrenia kolízneho opatrovníka, Okresnej prokuratúry Prievidza a matky maloletého dieťaťa k odvolaniu otca doručené právnomu zástupcovi otca maloletého dieťaťa s možnosťou vyjadriť sa k nim v stanovenej lehote. Vyjadrenie matky k odvolaniu otca bolo rovnako doručené kolíznemu opatrovníkovi a Okresnej prokuratúre Prievidza.

25. Otec vo vyjadrení k stanovisku Okresnej prokuratúry Prievidza (podanie zo dňa 05.09.2024 na č.l. 2127 spisu) zotrval na všetkých argumentoch a stanoviskách, ktoré prezentoval v odvolaní. Zároveň uviedol, že obsah vyjadrenia Okresnej prokuratúry Prievidza k jeho odvolaniu je pre neho prekvapivý, vzhľadom na záverečný návrh zástupcu okresnej prokuratúry prezentovaný na pojednávaní dňa 06.06.2024, v ktorom bol vyslovený názor, že je namieste upraviť styk otca s maloletým dieťaťom a nezakázať ho, pričom je potrebné, aby sa otec s maloletou sýkal iba v prítomnosti odbornej asistencie, napr. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska maloletej, prípadne neskôr v prítomnosti matky otca. Pokiaľ Okresná prokuratúra Prievidza diametrálne zmenila svoj naposledy prezentovaný postoj, bolo by podľa názoru otca dôvodné a žiaduce, aby túto zmenu odôvodnila.

26. Otec vo o vyjadrení k vyjadreniu matky, v podaní zo dňa 01.10.2024, zotrval na argumentoch a stanoviskách, ktoré prezentoval v odvolaní. Poprel pravdivosť tvrdení matky, že do súdnych konaní neustále dopĺňa informácie z jej súkromného života, ktoré sú ťažko dohľadateľné alebo vôbec nie sú dostupné. Uviedol, že informáciu o úmrtí psa matky sa dozvedel z listín nachádzajúcich sa v súdnom spise sp.zn. 18P/43/2022, konkrétne zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 13.03.2024. Pokiaľ ide o Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 3489/15, na ktorý matka vo svojom vyjadrení poukazuje, tak názor z neho plynúci by bol podľa otca aplikovateľný na prípad, keby odmietavý postoj dieťaťa k stretávaniu s rodičom nebol vyvolaný správaním alebo úmyselným ovplyvňovaním dieťaťa druhým rodičom. O takýto prípad však v danej veci podľa otca nejde. Zopakoval, že v danom prípade odmietanie dieťaťa nemôže byť dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku, práve naopak, súd musí zvážiť širší záujem dieťaťa a urobiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa vzťah medzi otcom a dieťaťom obnovil. K informácii zo strany matky, že Okresný súd v Neusiedl am See vydal rozhodnutie o zákaze priblíženia otca k nej a k maloletej dcére, uviedol, že súd pri jeho vydaní vychádzal z jednostranných tvrdení matky. Toto rozhodnutie (predbežné opatrenie) včas napadol opravným prostriedkom, a preto ešte nie je právoplatné. Poukázal na skutočnosť vyplývajúcu z konania vedeného pred rakúskym súdom v Neusiedl am See, že matka a maloletá A. majú od leta 2023 bydlisko na adrese XXXX N., o ktorej skutočnosti matka otca maloletej neinformovala. Preto žiadal súd, resp. kolízneho opatrovníka, aby v tejto veci vykonali bezodkladné šetrenie, prípadne aby súd sám začal konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a zjednal nápravu tohto nezákonného stavu. Poprel tvrdenia matky, že pravidelne navštevuje krajiny ako Paraguaj, kde čaká na rezidenciu. V minulosti mal záujem podnikáť v Dominikánskej republike, čo vyhodnocoval v roku 2021, pričom od tohto zámeru následne upustil a od roku 2021 sa pevne rozhodol ostať natrvalo žiť na Slovensku. Konštatoval, že si matka voči nemu riadne neplní informačnú povinnosť, ktorá jej bola uložená právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp.zn. 4P/49/2022-373 zo dňa 01.06.2023, z ktorého dôvodu podal návrh na výkon tohto rozhodnutia. Iba zo Správy kolízneho opatrovníka zo dňa 04.09.2024 sa dozvedel, že matka v septembri 2024 prihlásila maloletú do základnej školy v Rakúsku, o čom ho neinformovala a nepožiadala o súhlas v súlade s § 35 Zákona o rodine. Otec nedisponuje informáciou o názve ani o sídle školského zariadenia, ktoré dcéra navštevuje. Vo vzťahu k tvrdeniu matky, že dlhodobo trpí psychickými poruchami, predložil Lekárske potvrdenie zo dňa 18.07.2024, vystavené psychiatrom B. O. O., v ktorom sa konštatuje, že jeho stav je plne stabilizovaný, v jeho správaní sa neprejavujú známky agresivity, ani nie sú zaznamenané iné poruchy správania. Vo vzťahu k matkou predloženému znaleckému posudku O. F. R., O., č. 5/2024 zo dňa 15.07.2024 uviedol, že obsah tohto posudku potvrdzuje tvrdenia otca o negatívnom ovplyvňovaní maloletej zo strany matky. Zároveň

poukázal na odpoveď znalkyne na otázku číslo 6, z ktorej vyplýva, že u maloletej nebola zistená zvýšená symptomatika depresie, úzkosti, disociácie, ani prejavy sexuálneho stresu a obáv a jej prežívanie je bez známkov symptómov posttraumatického stresu, ktorú pasáž považuje za najrelevantnejšiu pre rozhodnutie v danej veci. K vyjadreniu pripojil potvrdenie B. O. zo dňa 18.07.2024.

27. Postupom Okresného súdu Prievidza bolo podaním zo dňa 01.10.2024 vyjadrenie otca zaslané právnej zástupkyňi matky maloletého dieťaťa, kolíznemu opatrovníkovi a Okresnej prokuratúre Prievidza s možnosťou vyjadriť sa k nemu, ktorú však Okresná prokuratúra Prievidza nevyužila.

28. Matka maloletého dieťaťa v podaní zo dňa 08.10.2024 uviedla, že skutočnosti vyplývajúce z doložených znaleckých posudkov, ktoré boli vyhotovené na účely trestného konania, potvrdzujú dôvodnosť záveru o zákaze styku otca s maloletou. Namietla vierohodnosť vyjadrenia psychiatra v potvrdení doručenom otcom, nakoľko sa podľa nej nemôže vyjadrovať k právnym otázkam, a vo všetkých ďalších skutočnostiach zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

29. Duplika matky bola podaním Okresného súdu Prievidza zo dňa 18.10.2024 zaslaná na vedomie právneho zástupcovi otca maloletého dieťaťa, kolíznemu opatrovníkovi a Okresnej prokuratúre Prievidza (č. I. 2178).

30. Kolízny opatrovník k doručenému podaniu otca zaslal listiny dokumentujúce aj e-mailovú komunikáciu otca s úradom a odpovede úradu práce na e-mailové žiadosti otca s prílohami (č.I. 2169 – 2177).

31. Podaním, doručeným dňa 31.10.2024, otec doplnil svoju odvoláciu argumentáciu a predložil oznámenie vyšetrovateľky v trestnej veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, vedenej na OR PZ v Žiari nad Hronom pod ČVS: ORP-187/1-VYS-ZH-2023, z ktorého vyplýva, že vo vzťahu k poškodenej maloletej A. A. otec už nie je podozrivou osobou v zmysle § 33b ods. 1 Trestného poriadku. Tým sa podľa otca definitívne a s konečnou platnosťou potvrdili jeho tvrdenia, že voči maloletej A. sa nikdy nesprával spôsobom opísaným matkou, a že neexistuje žiadny dôvod vyplývajúci zo vzťahu medzi ním a maloletou dcérou, ktorý by zakladal nevyhnutnosť zákazu styku.

32. Predmetné podanie bolo postupom Okresného súdu Prievidza, a to podaním zo dňa 04.11.2024, doručené právnej zástupkyňi matky maloletého dieťaťa, kolíznemu opatrovníkovi a Okresnej prokuratúre Prievidza.

33. K tomuto podaniu sa matka maloletého dieťaťa vyjadrila podaním zo dňa 12.11.2024 tak, že voči uzneseniu o zastavení konania podala ako zákonná zástupkyňa maloletého dieťaťa opravný prostriedok, sťažnosť, a preto nie je možné konštatovať právoplatné skončenie veci a na otcom uvádzané skutočnosti nie je možné prihliadať.

34. Podaním zo dňa 04.06.2025 otec maloletého dieťaťa prostredníctvom svojho právneho zástupcu doplnil odvoláciu argumentáciu v tom, že pokiaľ matka uvádzala, že mu bolo rozhodnutím o predbežnom opatrení Okresného súdu v Neusiedl am See zakázané priblížiť sa k matke maloletého dieťaťa a k maloletému dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, tak následne, uznesením sp.zn. 9C 33/24x–68 zo dňa 24.03.2025, vydaným na základe odvolania otca, tento súd zrušil predmetné predbežné opatrenie. Poukázal na niektoré zistenia Okresného súdu Neusiedl am See, uvedené v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia, konkrétne na zhodnotenie, že výpovede matky obsahovali závažné obsahové rozpory, zjavné nepravdy a účelové dopĺňanie (modifikovanie) výpovedí. Uvedené podľa neho podporuje argumentáciu, ktorú prezentoval počas celého konania pred súdom prvej inštancie, že matka pred súdom uvádzala vyfabulované tvrdenia o svojom údajnom týraní, znásilňovaní či sexuálnom zneužívaní. Podľa otca má výslovné konštatovanie rakúskeho súdu význam pri hodnotení vierohodnosti matky aj v predmetnom konaní, a preto žiadal, aby bolo zohľadnené v prospech jeho odvolacích dôvodov. K vyjadreniu pripojil uznesenie Okresného súdu v Neusiedl am See vrátane jeho úradného prekladu.

35. Do rozhodnutia odvolacieho súdu ďalšie podania účastníkov, respektíve ich zástupcov, nenasledovali.

36. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP), prejednal vec na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to otcom maloletého dieťaťa a postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario, za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. a v súvisiacich výrokoch II., XI., v spojení so závislým výrokom X. o trovách prvoinštančného konania a výrokmi XII., XIII. a XIV. o trovách štátu a o povinnosti matky a otca nahradiť trovy konania štátu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zrušil podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v tejto časti vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3: 0.

37. V priebehu odvolacieho konania bolo do spisového materiálu doručené podanie Krajskej prokuratúry v Trenčíne, so sídlom U. XXXX/X, XXX XX A., zo dňa 13.12.2024 (č.i. 2200 spisu), ktorým oznámila prebratie vstupu do odvolacieho konania, z ktorého dôvodu žiada, aby s vecou súvisiace písomnosti a rozhodnutia boli zasielané priamo Krajskej prokuratúre v Trenčíne.

Na základe tohto podania v súlade s ust. § 13 ods. 1 CMP v spojení so zákonom č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre došlo k vstupu Krajskej prokuratúry v Trenčíne do konania v štádiu odvolacieho konania, o ktorom súd nevydáva žiadne rozhodnutie a uvedené bolo vyjadrené v záhlavovej časti rozsudku krajského súdu.

38. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo rozhodovanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, a to na zmenu úpravy styku otca s maloletou A. A., neskôr na zákaz styku, o návrhu otca na zmenu styku s maloletým dieťaťom, o návrhu matky na zvýšenie a o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu a o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa a s presťahovaním maloletej, o styku otca s maloletou.

39. Za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP krajský súd uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie podané otcom maloletého dieťaťa proti rozsudku okresného súdu, ktorým bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

40. Otec podaným odvolaním napadol výrok I. rozsudku, ktorým bol styk otca s maloletou zakázaný a v súvisiace výroky II. a XI., ktorými bol zmenený rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/11/2020-173 zo dňa 2.6.2024 vo výroku IV. a boli zrušené výroky II. a IV. uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.k. 9 C/32/2022-66 zo dňa 04.07.2022. Podstatou odvolania bola námietka nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a nesprávneho právneho posúdenia existencie dôvodov pre zákaz styku otca s maloletým dieťaťom.

41. Odvolaním otca neboli napadnuté výroky III. až IX. rozsudku okresného súdu o výživnom, zameškanom výživnom a výroky s nimi súvisiace, ako ani výroky o nahradení súhlasu otca so zmenou trvalého bydliska maloletého dieťaťa a jeho presťahovaním, vo vzťahu ku ktorým ani odvolací súd nezistil ich vecnú nesprávnosť, a preto v týchto výrokových častiach zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

42. Podstatou odvolania otca bola námietka nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a nesprávneho právneho posúdenia existencie dôvodov pre zákaz styku otca s maloletým dieťaťom.

43. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

45. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

46. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

47. Podľa Čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

48. Podľa Čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napríklad, ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak rodičia žijú oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

49. Podľa Čl. 16 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie ani nezákonným útokom na svoju česť a povesť.

50. Podľa Čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

51. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

52. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súčasťou základného práva na spravodlivé konanie podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a Čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré zrozumiteľným a jasným spôsobom poskytuje odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany (Nálezy Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 383/06 z 20. marca 2007, sp.zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, II. ÚS 866/2014 z 20. augusta 2015, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 238/2008 z 30. novembra 2009). Judikatúra Ústavného súdu SR, ktorá reflektuje aj rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva, síce nevyžaduje, aby súdy reagovali na každý argument účastníkov konania, najmä nie na tie, ktoré sú z pohľadu rozhodovania právne nevýznamné. Ak však ide o argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam, súd je povinný poskytnúť k nim konkrétnu a vecnú odpoveď (napr. rozhodnutia ESLP: Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303–A, § 29; Hiro Balani v. Španielsko, séria A, č. 303–B; Georgiadis v. Grécko z 29. mája 1997; Higgins v. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vo svojej judikatúre zároveň zdôraznil, že súd musí v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda, aby zvolené skutkové i právne východiská, ako aj závery, ku ktorým dospeje, boli racionálne, spravodlivé a pre odbornú aj laickú verejnosť prijateľné. Odôvodnenie musí obsahovať dostatočné množstvo argumentov, ktoré sú uvedené zrozumiteľným spôsobom. Nedostatky v odôvodnení môžu založiť vadu spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozhodnutia (Nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 114/08 z 12. júna 2008). Nedeliteľnou súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je aj požiadavka, aby sa všeobecný súd v konaní zrozumiteľne a právne korektným spôsobom vysporiadal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj so svojimi vlastnými právnymi závermi,

ktoré viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžo/81/2016 z 23. augusta 2017). Ústavný súd SR v odseku 8. Nálezu sp.zn. I. ÚS 33/2012 – 25 v tejto súvislosti uvádza: „Princíp práva na spravodlivý proces zodpovedá povinnosti všeobecných súdov svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musia vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to z spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. Ak tak všeobecný súd neurobí, založí tým nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť.“ „Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie (subsumpcia skutkového stavu pod zvolené právne normy) nastávajú obdobne následky vedúce k neúplnosti a hlavne nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho rozhodnutia, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

53. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že vzťah medzi rodičom a dieťaťom je základným prvkom rodinného života. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky majú rodičia právo na výchovu a starostlivosť o svoje deti, pričom deti majú zodpovedajúce právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Obmedzenie týchto práv, ako aj odlúčenie maloletého dieťaťa od rodičov proti ich vôli, je prípustné výlučne na základe zákona a rozhodnutím príslušného súdu. Právo na kontakt s maloletým dieťaťom je významným faktorom jeho zdravého psychického i sociálneho vývinu, a zároveň neoddeliteľnou súčasťou rodičovských práv i práv dieťaťa, ako to vyplýva aj zo Zákona o rodine. Rodič, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, nestráca rozchodom rodičov rodičovské práva a povinnosti. Úplné znemožnenie kontaktu dieťaťa s týmto rodičom predstavuje závažný zásah do základných práv oboch – rodiča aj dieťaťa, čím sa znemožňuje realizácia rodičovskej zodpovednosti a zároveň sa dieťaťu odníma možnosť poznať a budovať vzťah so svojím rodičom. Takýto zásah je prípustný len výnimočne a výlučne z dôvodu ochrany najlepšieho záujmu dieťaťa. Medzi také dôvody môžu patriť napríklad preukázané týranie dieťaťa, iné závažné násilné konanie zo strany rodiča, sexuálne zneužívanie, alebo iné vážne okolnosti, ktoré vedú k dôvodnej obave, že kontakt s rodičom by mohol vážne ohroziť priaznivý psychický alebo fyzický vývoj dieťaťa. Ak však takéto skutočnosti absentujú a nie je dôvod na pozastavenie výkonu rodičovskej zodpovednosti, neexistuje zákonný ani ústavný dôvod na zákaz či neprimerané obmedzenie styku rodiča s maloletým dieťaťom (len primerane Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 125/98 z 24. septembra 1998). Štátne orgány sú povinné hľadať rovnováhu medzi právami rodičov a právami dieťaťa, pričom prvoradým kritériom musí byť vždy najlepší záujem dieťaťa. Negatívne vzťahy medzi rodičmi alebo ich neochota spolupracovať nezabavujú príslušné orgány povinnosti prijať všetky rozumné a vhodné opatrenia, ktoré možno za daných okolností oprávnené očakávať s cieľom podporiť a chrániť rodinné väzby — avšak výlučne vtedy, ak je ich realizácia v súlade s najlepším záujmom dieťaťa (napr. stretnutia za účasti psychológa, asistovaný kontakt v špecializovanom zariadení a pod.) (primerane rozsudok ESLP vo veci Reslová proti Českej republike z 18. júla 2006, § 56; Pedovič proti Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006, § 115; Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 438/05 z 13. decembra 2006).

54. Vzhľadom na vyššie uvedené procesné a hmotnoprávne východiská, vyplývajúce z citovaných zákonných ustanovení, medzinárodných dohovorov a ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, od ktorej odvolací súd nemá dôvod sa odchýliť, dospel odvolací súd po preskúmaní rozsudku okresného súdu v napadnutom výroku I. a súvisiacich výrokoch II. a XI. k záveru, že tento v odvolaní napadnutej časti neobsahuje dostatočne zrozumiteľné a presvedčivé odôvodnenie, ktorým by okresný súd vysvetlil, aké úvahy ho viedli k právnomu posúdeniu zisteného skutočného stavu veci. Argumentácia okresného súdu musí byť jasná, vecná a konkrétna (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžo/81/2016 z 23. augusta 2017). V časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu viažucemu sa k výroku I. o zákaze styku otca s maloletou, je právna argumentácia (odsek 63. odôvodnenia) obmedzená na reprodukciu všeobecných právnych princípov a východísk týkajúcich sa rodičovských práv a podmienok na vyslovenie zákazu styku, na citáciu zákonných ustanovení a rekapituláciu skutkových zistení. Chýba však podstatná časť právnej analýzy, a to subsumpcia právnej normy na zistený skutkový stav, t.j. aplikácia právnych východísk na konkrétne okolnosti tohto prípadu. Odvolací súd konštatuje, že v odôvodnení viažucemu sa k napadnutej časti absentuje jasný myšlienkový proces, ktorým by okresný súd vysvetlil, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel k svojim právnym záverom. Právne posúdenie preto v tejto časti nepôsobí presvedčivo, nie je dostatočne konkrétne a neodpovedá na všetky relevantné právne a skutkové otázky, ktoré sú nevyhnutné na overenie zákonnosti a ústavnosti napadnutého rozhodnutia.

55. Podľa odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti považoval okresný súd za závažné okolnosti odôvodňujúce rozhodnutie o zákaze styku otca s maloletým dieťaťom nasledujúce skutočnosti, a to frontálne negatívny a odmietavý vzťah maloletej k otcovi, diagnostikované ochorenia a nepriaznivý zdravotný stav otca, ako aj prebiehajúce, dosiaľ neukončené trestné stíhanie voči otcovi a potrebu ochrany bezpečnosti maloletého dieťaťa. Z uvedeného však nie je zrejmé, akým spôsobom tieto okolnosti odôvodňujú potrebu vyslovenia zákazu styku otca s maloletým dieťaťom, a to ani vo svetle vyššie uvedených princípov, ktorými sa má súd pri rozhodovaní o úprave styku riadiť. Odôvodnenie postráda analýzu toho, ako uvedené skutočnosti konkretizujú hrozbu takej intenzity, ktorá odôvodňuje tak výnimočný zásah do rodičovských práv, akou je forma úplného zákazu styku.

56. Jedným z dôvodov, ktorý má podľa okresného súdu odôvodňovať potrebu zákazu styku, je skutočnosť, že voči otcovi prebieha trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby v súvislosti s konaním voči poškodenej B. C. E., F., matke maloletého dieťaťa. Z odôvodnenia rozsudku viažucemu sa k výroku I. však nie je zrejmé, aký vplyv má mať toto trestné stíhanie na styk otca s maloletým dieťaťom, a prečo má predstavovať dôvod pre jeho zákaz. Aj za predpokladu, že by sa preukázalo, že otec sa voči matke dopustil určitého násilného konania, tak v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje dostatočné vysvetlenie dopadu tohto (prípadného) preukázania, na dôvodnosť potreby zákazu styku otca s maloletou.

57. Podstatným je aj to, že ak okresný súd založil rozhodnutie o zákaze styku len na prebiehajúcom a ešte neukončenom trestnom stíhaní (a nie na konkrétnom správaní otca vo vzťahu k maloletému dieťaťu), tak nepostupoval v súlade so zásadou prezumpcie neviny, na čo otec oprávnene poukázal vo svojom odvolaní. Ak okresný súd v odseku 63. odôvodnenia uvádza potrebu ochrany bezpečnosti dieťaťa, tak dostatočne nevysvetlil, aký vplyv má mať nepravoplatne skončené trestné konanie vedené voči otcovi (vo veci týkajúcej sa matky) na bezpečnosť samotného maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd primerane uvádza, že aj v prípade trestného konania pre skutok násilnej povahy, ktorého sa mal rodič dopustiť na samotnom maloletom dieťaťu, Ústavný súd Českej republiky v odseku 27. odôvodnenia Nálezu sp.zn. II. ÚS 1079/17 z 26. júla 2017 uviedol, že pokiaľ indície o závadnom správaní rodiča nie sú, vzhľadom na doterajšie výsledky dokazovania, natoľko vážne, aby odôvodňovali úplný zákaz styku, potom najlepší záujem dieťaťa má viesť opatrovnícky súd k umožneniu aspoň asistovaného styku. Takáto forma kontaktu umožňuje udržiavať vzťah medzi rodičom a dieťaťom a zároveň slúži ako nástroj na neutralizovanie prípadného negatívneho pôsobenia druhého rodiča na ich vzájomný vzťah.

58. Okresný súd rozhodnutie o zákaze styku oprel aj o niektoré závery vyplývajúce zo Znaleckého posudku č. 27/2022 B. Q. R., znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, vypracovaného v trestnom konaní, poukazujúce na zníženú schopnosť otca zvládať náročné situácie a na štruktúru osobnosti, ktorá nevylučuje prítomnosť agresivity, a to najmä v emočne vyhradených situáciách, v ktorých mu chýbajú stratégie na zrelú reguláciu svojich agresívnych impulzov. Predmetný posudok bol však vypracovaný ako jeden z podporných dôkazov pre účely trestného konania (ako poškodená je matka), v rámci ktorého sa dokazujú a posudzujú odlišné skutočnosti, a preto, ak okresný súd zákaz styku otca s maloletým dieťaťom neodôvodnil okolnosťami spočívajúcimi v konkrétnom negatívnom správaní otca a jeho konkrétnom negatívnom vplyve na maloleté dieťa, nie je možné len s poukazom na závery predmetného znaleckého posudku, týkajúce sa osobnosti otca, bez ďalšieho vyvodiť nevyhnutnosť zákazu styku otca s maloletou.

59. Pokiaľ okresný súd odôvodnil potrebu zákazu styku aj závermi Znaleckého posudku č. 114/2021, vypracovaného O. B. M., O., znalkyňou z odboru psychológia (klinická psychológia detí a dospelých, poradenská psychológia), odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku viažucemu sa k výroku I. nevyplýva, že by posudzovanie a hodnotenie tohto dôkazu vykonal komplexne a vo vzájomných súvislostiach (§ 191 CSP). Z odôvodnenia rozsudku sa javí, že okresný súd zohľadnil len tie závery posudku, ktoré vyznievajú v neprospech styku otca s maloletou, pričom opomenul závery, vyznievajúce v prospech ich kontaktu. Ide najmä o odpovede na otázky 1/ až 3/ posudku, v ktorých znalkyňa hodnotila osobnostné črty oboch rodičov ako podobné, prípadne v určitých oblastiach rovnaké; ďalej z odpovedí na otázky 4/, 5/, 9/ a 10/ posudku vyplývajú podobné výchovné prístupy oboch rodičov k maloletému dieťaťu (čo by malo favorizovať styk otca s maloletou), ako aj skutočnosti poukazujúce na negatívne ovplyvňovanie vzťahu maloletej k otcovi v prostredí matky. Znalčka v tejto súvislosti uviedla, že maloletá pri opise otca a jeho matky používa „hanlivú dospelácku rétoriku“, a že je vysoko pravdepodobné, že jej postoj k otcovi vznikol vo výchovnom prostredí matky. Napriek tomu, že s otcom nie je v kontakte od júna

2022, dokáže produkovať pomerne súvislý obsah týkajúci sa jeho správania, ktorý by si sama vzhľadom na časový odstup a vek nemusela pamätať. V odpovedi na otázku 7/ znalkyňa konštatovala, že s ohľadom na vek a mieru osobnostnej zrelosti nie je maloletá schopná vytvoriť si vlastné objektívne názory a postoje k rodičom, keďže ešte nedisponuje potrebnou úrovňou kognitívnych schopností. Rovnako, že v živote dieťaťa dochádza k narúšaniu osobnej a rodinnej identity, pričom frontálne negatívne hodnotenie otca a jeho matky (zo strany matky maloletej) spôsobuje zneisťovanie dieťaťa. Na to nadväzuje aj odpoveď na otázku 8/, kde znalkyňa popisuje odmietavý postoj maloletej k otcovi. Hoci okresný súd na túto odpoveď reflektoval a svoje rozhodnutie o ňu oprel, nijako sa nezaoberal jej príčinami, ktoré pritom zo znaleckého dokazovania jednoznačne vyplývali. Okresný súd sa v rozhodnutí nevysporiadal ani s odpoveďou na otázku 10/, v ktorej znalkyňa konštatovala, že maloletá je nepochybne ovplyvňovaná vo svojom vzťahu k otcovi vo výchovnom prostredí svojej matky, ktorá má otvorene negatívny vzťah k otcovi, čo dieťa zachytáva. Znalkyňa poukázala na rozpor medzi negatívnym verbálnym opisom otca a jeho matky a ich podvedomým vnímaním maloletou ako neškodných, slabých a tichých osôb. Pokiaľ okresný súd ako jeden z podstatných záverov posudku uviedol odpoveď znalkyne na otázku 13/, že „...„Za súčasnej situácie nepripadá do úvahy žiadna forma styku maloletej s otcom, aj keď styk je v záujme maloletej“..., tak podľa odvolacieho súdu ide o neúplne interpretovaný záver, ktorý bez ďalšieho vysvetlenia pôsobí logicky rozporne. Objasnenie tohto záveru sa nachádza v ďalšej časti odpovede na túto otázku, kde znalkyňa uvádza, že takýto záver vyslovila s prihliadnutím na existujúci zákaz priblíženia a kontaktovania matky a dieťaťa zo strany otca, ako aj na prebiehajúce trestné konanie. Tieto súvisiace okolnosti však bol oprávnený a mal posudzovať a hodnotiť okresný súd samostatne, keďže znalecký posudok predstavuje síce významný, ale iba jeden z viacerých dôkazných prostriedkov, ktoré má k dispozícii pri zisťovaní skutočného stavu veci. Vyhodnotenie skutočného stavu veci a jeho právne posúdenie je úlohou súdu, nie znalca. Okresný súd nerelektoval a nevysporiadal sa s odporúčaním znalkyne, ponechať predchádzajúcu právnu úpravu styku v neprítomnosti matky, za súčasného absolvovania rodičovského poradenstva alebo terapie a neposúdil ani ďalšie odporúčania znalkyne pre počiatkový kontakt otca s maloletou, za prítomnosti odbornej asistencie a neskôr, aj s ohľadom na diagnózu otca (epilepsia), za prítomnosti otcovej matky. Podľa odvolacieho súdu okresný súd túto závažnú časť odpovede znalkyne opomenul, zohľadnil len jej prvotnú časť, pričom sa vôbec nezaoberal možnými alternatívami spôsobu realizácie styku predostretými znalkyňou.

60. Na tomto mieste odvolací súd opätovne zdôrazňuje povinnosť všeobecného súdu ako štátneho orgánu prijať všetky potrebné opatrenia, aj viaceré súčasne, na podporu rozvoja vzťahu maloletej A. s jej biologickým otcom, a to spôsobom, ktorý bude zodpovedať jej najlepšiemu záujmu. Zároveň je nevyhnutné podniknúť dostupné kroky na zmiernenie existujúceho rodičovského konfliktu a elimináciu jeho negatívneho vplyvu na vzťah maloletej k otcovi ako nepreferovanému rodičovi. V tejto súvislosti považuje odvolací súd za osobitne významné odporúčania znalkyne v odpovediach na otázky 13/, 14/ a predovšetkým 20/ znaleckého posudku, podrobiť rodičov rodičovskej terapii. Znalkyňa podrobne popisuje konkrétne ciele, ktoré je potrebné sa pokúsiť dosiahnuť v záujme rozvoja osobnosti maloletého dieťaťa a jeho práva budovať vzťah s oboma rodičmi. Ide najmä o potrebu prijať osobnú zodpovednosť za vznik, vývoj a zánik partnerského vzťahu, pričom si partnera rodičia vybrali slobodne ako dospelí ľudia s vlastnými životnými skúsenosťami; akceptovať spoločnú zodpovednosť za starostlivosť o dieťa; uznať druhého rodiča ako dobrého rodiča, ktorý koná podľa svojich najlepších schopností; nevypovedať vzťah s druhým rodičom ako rodičom spoločného dieťaťa; neposudzovať druhého rodiča výlučne podľa vlastných ideálov a hodnotových kritérií; nezneužívať svoje postavenie voči druhému rodičovi; nenahrádzať druhého rodiča inými osobami v živote dieťaťa; umožniť dieťaťu slobodne prijímať lásku a ochranu od oboch rodičov a nezaťažovať dieťa vlastnými problémami a konfliktmi medzi rodičmi. Odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku viažuceho sa k napadnutej časti nie je zrejmé, či a akým spôsobom sa okresný súd zaoberal návrhom riešenia situácie v rodine formou rodičovskej terapie podľa odporúčaní znalkyne v odpovediach na otázky 13/, 14/ a 20/, a to aj pred skončením trestného konania. Ako už odvolací súd uviedol, je to súd, nie znalec, kto pozná právo a hodnotí všetky vykonané dôkazy, nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach. Z odpovedí znalkyne pritom nevyplývalo, v čom konkrétne spočíva význam skončenia trestného konania pre začatie rodičovskej terapie, resp. prečo je jej vedenie podmieňované až ukončením trestného stíhania. Za daných okolností pritom nie je vylúčené, aby s ohľadom na aktuálne zistený negatívny postoj matky k otcovi (ku ktorému odvolací súd v tomto štádiu nekonštatuje opodstatnenosť, či neopodstatnenosť), ako aj na jej postavenie poškodenej v prebiehajúcom trestnom konaní, prebiehala terapia spočiatku individuálne u oboch rodičov.

61. Obdobne aj vo vzťahu k tretiemu dôvodu, pre ktorý okresný súd pristúpil k zákazu styku otca s maloletou, ktorým je zdravotný stav otca, je odvolací súd nútený konštatovať, že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti neobsahuje dostatočné vysporiadanie sa s dôvodmi, na základe ktorých dospel k záveru, že zdravotný stav otca neumožňuje žiadny, ani len asistovaný styk s maloletým dieťaťom. Odvolací súd poukazuje na to, že z časti odôvodnenia viažucemu sa k výroku I. rozhodnutia nie je možné zistiť, či existovalo alebo existuje také závažné negatívne správanie otca voči maloletému dieťaťu, ktoré odôvodňuje úplný zákaz styku s maloletou, ako napr. násilné konanie voči dieťaťu, jeho týranie, sexuálne zneužívanie, alebo iné konanie, ktoré by mohlo vážnym spôsobom ohroziť telesný a duševný vývoj dieťaťa počas styku. Okresný súd v tejto súvislosti neposúdil a nevysporiadal sa s obsahom správ CDR P., C. z poradenského procesu realizovaného v rokoch 2021 a 2022 (odsek 23. odôvodnenia rozsudku), v rámci ktorého sa uskutočnili tri stretnutia otca s maloletou, z toho dve asistované a jedno samostatné, z ktorých vyplýva, že asistovaný styk prebehol pozitívne tak zo strany otca, ako aj zo strany maloletého dieťaťa a čo sa týka samostatného kontaktu, matka a otec predložili odlišné hodnotenia jeho priebehu.

62. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v opísaných aspektoch nedostatočne odôvodnené, čo znemožňuje jeho riadny prieskum odvolacím súdom. V odôvodnení rozsudku okrem absencie presvedčivého myšlienkového postupu, ktorý by opodstatňoval úplný zákaz styku, chýba aj vysporiadanie sa s tým, či pri existencii určitých pochybností o bezpečnosti maloletého dieťaťa s ohľadom na prebiehajúce trestné stíhanie, nebolo možné uvažovať o alternatívnych, formách styku otca s maloletou ako je asistovaný styk (primerane Nález ÚS ČR sp.zn. I. ÚS 1079/17). Rovnako absentuje vysvetlenie, z akého dôvodu nebolo na mieste prijať opatrenia, ktoré sú k dispozícii, za účelom realizácie rodičovskej terapie, aspoň vo forme individuálnej, s cieľom naplniť pozitívny záväzok štátu prijať všetky dostupné kroky na zachovanie kontaktu otca s maloletou dcérou a podporu rozvíjania ich vzájomného vzťahu, s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa.

63. Nedostatočné odôvodnenie rozsudku predstavuje porušenie práva účastníka konania na spravodlivý proces, preto odvolaciu súdu nezostávalo iné, než rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. a v súvisiacich výrokoch II., XI., v spojení so závislým výrokom X. o trovách prvoinštančného konania a výrokmi XII., XIII. a XIV. o trovách štátu a o povinnosti matky a otca nahradiť trovy konania štátu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

64. V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu v zmysle vyššie uvedených záverov dôsledne sa vysporiadať so všetkými otázkami, ktoré sú pre rozhodnutie právne relevantné a poskytnúť k nim zrozumiteľné a presvedčivé odpovede, založené na aplikácii správnych právnych východísk na zistený skutočný stav veci. Vzhľadom na časový odstup od pôvodného rozhodnutia a možné zmeny pomerov, vrátane nových skutočností tvrdených účastníkmi v odvolacom konaní (matkou tvrdené vedenie trestného stíhania vo veci, v ktorej má byť maloletá A. poškodenou; otcom tvrdené zastavenie stíhania v tejto veci), bude úlohou okresného súdu vykonať všetky ďalšie dôkazy potrebné na zistenie aktuálnych pomerov účastníkov, a takto riadne a úplne zistený skutočný stav komplexne vyhodnotiť, právne posúdiť pri aplikovaní správnych právnych noriem a opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite zdôvodniť.

65. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

66. Podľa ust. § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.